

Kwartalna informacja o rynku pracy

WSTĘP

Kwartalna informacja o rynku pracy prezentuje dane dotyczące pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo uzyskane z reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale 2009 r. w porównaniu z wynikami badań przeprowadzonych w III kwartale 2007 i 2008 r. oraz z II kwartałem 2009 r.

Wyniki badania reprezentacyjnego uogólniane są na populację generalną przy wykorzystaniu danych pochodzących z bilansów ludności opracowanych na podstawie NSP 2002.

W opracowaniu wykorzystano również dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczące bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy oraz zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Kwartalne Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności stanowi podstawowe źródło informacji o sytuacji na rynku pracy. Badanie obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych (z zakresu badania wyłączone jest ludność przebywająca w gospodarstwach zbiorowych, tzn. w hotelach pracowniczych, internatach, domach studenckich, koszarach wojskowych, domach opieki itp.). Metodologia BAEL oparta jest na definicjach zalecanych do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i Eurostat. Podstawowym kryterium podziału ludności, z punktu widzenia aktywności ekonomicznej, na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

PODSTAWOWE DEFINICJE

Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie.

Do ludności aktywnej zawodowo zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi niżej.

Za pracującą uznano każdą osobę, która w badanym tygodniu:

- wykonywała pracę przynoszącą zarobek lub dochód jako pracownik najemny, pracujący na własny rachunek lub pomagający członek rodziny,
- miała pracę, ale jej nie wykonywała:
 - * z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - * z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoba ta była pracownikiem najemnym i w tym czasie otrzymywała co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych należały także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Inną **definicję osoby bezrobotnej** przyjęto w statystyce urzędów pracy, która zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązuje od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

Do bezrobotnych zarejestrowanych zalicza się osoby niezatrudnione i niewykonyjące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne — zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyły 18 lat i jednocześnie nie ukończyły: kobiety — 60 lat, a mężczyźni — 65 lat,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia rehabilitacyjnego, świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o analogicznej powierzchni,
- nie uzyskują miesięcznego przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Liczba i struktura bezrobotnych na podstawie badania aktywności ekonomicznej ludności różni się od bezrobocia rejestrowanego (statystyka urzędów pracy), a rozbieżność liczb wynika z różnicy w definicjach osoby bezrobotnej, zastosowanych w wyżej wymienionych badaniach.

Ludność bierna zawodowo — to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały i nie poszukiwały pracy,
- nie pracowały i poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Quarterly information on the labour market

INTRODUCTION

The quarterly information on the labour market presents data on the employed, unemployed, and economically inactive gathered from the sample Labour Force Survey in the **3rd quarter of 2009** as compared to the results of the surveys conducted in the 3rd quarter of 2007 and 2008 and the 2nd quarter of 2009.

The results of the sample surveys are generalized with the appliance of data from the population balances compiled on the base of the National Census 2002.

Data from the Ministry of Labour and Social Policy were also included in the publication. There are: unemployed persons registered in the labour offices, job advertisements (vacancies) offered to labour offices and terminated for company reasons.

The quarterly Labour Force Survey is the main source of information on situation on the labour market. The survey covers all persons aged 15 and more, who are members of the sampled households (excluded from the survey is population living in the institutional households i.e. workers hostels, boarding houses, dormitories, barracks, social welfare homes etc.). The LFS methodology is based on definitions recommended by the International Labour Office and Eurostat.

The basic criterion for division of population from the point of view of economic activity, into the employed, the unemployed and the economically inactive is work, i.e. performing, having or seeking a job in the reference week.

Since the second quarter of 2006, the LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth.

BASIC DEFINITIONS

The term „household” means a group of related or not related people living together and maintaining themselves jointly.

Economically active population means people aged 15 and more who are recognized as the employed or the unemployed, according to the following definitions.

The **employed** — anybody who in the reference week:

- performed any kind of profitable work or income providing work, as an employee, self-employed or contributing family worker;
- had work but did not perform it:

- * due to sickness, maternity leave or vacation,

- * due to other reasons, but the break in employment:

- did not exceed 3 months,

- exceeded 3 months, but these persons were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries (since the 1st quarter of 2006).

The **LFS unemployed** comprises persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled the following three conditions:

- were not working in the reference week,
- were active job-seekers,
- were available for work within two weeks after the reference week.

As the unemployed are also considered persons who were not job-seekers because they already had found a job and they were waiting to start it in the period not longer than 3 months and they were able to take the job (until the end of 2003 the ability was not taken into consideration).

Another **definition of an unemployed person was used by the labour offices**, which in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No.99, item 1001 with later amendments).

As unemployed persons are understood as persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons — are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults or tertiary schools in the evening or weekend education system, and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work if they, among others;

- are aged 18 or more; are aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
- did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, disability-welfare pension, are not receiving: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit;
- are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with a similar area;
- do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;
- do not receive on the basis of regulations concerning family allowances, a nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood.

Number and structure of the unemployed according to the Labour Force Survey differs from the registered unemployment (statistics of labour offices), and the divergence in figures results from the difference in definitions applied in the above mentioned surveys.

Economically inactive population means persons aged 15 and more, who were not classified as employed or unemployed, i.e. persons who during the reference week:

- did not work and were not job-seekers,
- did not work and were job-seekers, but were not ready to start a job within two weeks after the reference week,
- did not work and were not job-seekers because they had found a job and they were waiting to start it in the period:
 - longer than 3 months
 - not longer than 3 months, but they were not able to take the job.

I. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA
ECONOMIC ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	+/- w porównaniu z +/- as compared to		
				III kwartałem 2008	II kwartałem 2009	
				3 rd quarter 2008	2 nd quarter 2009	
w % in %						
1. WSPÓŁCZYNNIKI AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ACTIVITY RATES						
Ogółem Total	54,1	54,6	54,7	55,4	0,8	0,7
mężczyźni males	62,1	63,0	63,2	64,1	1,1	0,9
kobiety females	46,8	47,1	47,0	47,5	0,4	0,5
Miasta Urban areas	53,6	54,2	54,5	55,1	0,9	0,6
Wieś Rural areas	54,9	55,3	54,9	55,8	0,5	0,9
z tego: of which:						
ludność w gospodarstwach domowych z użyt- kownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego	65,2	65,9	65,9	67,2	1,3	1,3
population in households with a holder of a farm						
ludność bezrolna	46,3	46,6	46,8	47,8	1,2	1,0
population in households without a farm						
Z ogółem w wieku: Of total by age:						
15–24 lat	34,1	33,8	32,9	34,6	0,8	1,7
25–34	84,5	84,5	85,0	84,6	0,1	–0,4
35–44	86,4	87,8	88,3	88,5	0,7	0,2
45–59/64	61,5	62,5	62,4	63,8	1,3	1,4
60/65 lat i więcej and more	6,1	6,0	6,3	6,2	0,2	–0,1
w wieku: in the age:						
produkcyjnym (18–59/64) ^a working ^a	69,5	70,4	70,5	71,4	1,0	0,9
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^b post-working ^b	6,1	6,0	6,3	6,2	0,2	–0,1
15–64 lata (wiek produkcyjny wg definicji Eurostat) (the working age according to the Eurostat definition)	63,6	64,3	64,4	65,2	0,9	0,8
Według województw: By voivodships:						
dolnośląskie	53,2	53,0	53,8	53,6	0,6	–0,2
kujawsko-pomorskie	50,7	53,0	54,8	55,3	2,3	0,5
lubelskie	57,9	56,2	54,0	58,0	1,8	4,0
lubuskie	53,8	54,1	52,4	54,7	0,6	2,3
łódzkie	55,9	54,6	53,9	54,6	0,0	0,7
małopolskie	53,6	53,0	54,9	53,7	0,7	–1,2
mazowieckie	57,7	60,1	58,6	59,8	–0,3	1,2
opolskie	50,6	50,5	52,9	54,1	3,6	1,2
podkarpackie	54,4	55,8	56,7	58,1	2,3	1,4
podlaskie	54,7	55,3	55,1	56,0	0,7	0,9
pomorskie	52,1	52,5	51,0	52,1	–0,4	1,1
śląskie	51,8	52,4	52,7	52,4	0,0	–0,3
świętokrzyskie	57,1	56,6	55,0	54,7	–1,9	–0,3
warmińsko-mazurskie	52,4	51,2	52,8	52,0	0,8	–0,8
wielkopolskie	54,4	55,9	56,1	57,3	1,4	1,2
zachodniopomorskie	48,2	49,5	53,1	53,2	3,7	0,1
Według poziomu wykształcenia: By level of education:						
wyższe tertiary	78,6	79,5	81,3	80,1	0,6	–1,2
policealne i średnie zawodowe	66,6	66,5	65,7	66,4	–0,1	0,7
post-secondary and vocational secondary						
średnie ogólnokształcące general secondary	44,2	46,1	46,4	46,9	0,8	0,5
zasadnicze zawodowe basic vocational	64,6	65,2	64,5	64,8	–0,4	0,3
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podsta- wowe	21,9	21,1	20,1	21,1	0,0	1,0
lower secondary, primary and incomplete primary						

^a 18–59 lat dla kobiet, 18–64 lata dla mężczyzn. ^a Women aged 18–59, men aged 18–64.

^b 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn. ^b Women aged 60 and more, men aged 65 and more.

II. POPYT NA PRACĘ LABOUR DEMAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100		II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100
	w tysiącach in thousands					
1. PRACUJĄCY EMPLOYED						
Ogółem Total	15432	15990	15847	16026	100,2	101,1
mężczyźni males	8474	8826	8714	8836	100,1	101,4
kobiety females	6959	7164	7133	7190	100,4	100,8
Miasta Urban areas	9471	9854	9805	9867	100,1	100,6
Wieś Rural areas	5962	6136	6042	6159	100,4	101,9
Według sektorów ekonomicznych ^a : By economic sectors ^a :						
rolniczy agricultural	2301	2296	2120	2178	94,9	102,7
przemysłowy industrial	4793	5149	4910	5013	97,4	102,1
usługowy services	8335	8535	8806	8824	103,4	100,2
Według sektorów własności: By sectors of ownership:						
publiczny public	4238	4314	4298	4228	98,0	98,4
prywatny private	11194	11676	11548	11798	101,0	102,2
w tym: of which:						
pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych employed on private farms in agriculture	2130	2142	1981	2030	94,8	102,5
Według statusu zatrudnienia: By status in employment:						
pracownicy najemni employees	11806	12318	12197	12362	100,4	101,4
pracodawcy i pracujący na własny rachunek employers and own-account workers	2956	2965	3035	2982	100,6	98,3
pomagający członkowie rodzin contributing family workers	670	706	615	683	96,7	111,1
Pracownicy najemni według rodzaju umowy o pracę: Employess by work contract:						
na czas nieokreślony permanent job . .	8414	8932	8965	9009	100,9	100,5
na czas określony temporary job . . .	3393	3387	3232	3353	99,0	103,7

^a Patrz uwagi na str. 12. Dane za III kwartał 2008 r. uległy zmianie w stosunku do poprzednio publikowanych.
a See notes page 12. Data of the 3rd quarter of the 2008 have been changed as compared to the previously published.

II. POPYT NA PRACĘ (cd.)
LABOUR DEMAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100	II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100	
1. PRACUJĄCY (dok.) EMPLOYED (cont.)	w tysiącach		in thousands			
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy <i>Persons with more than one job</i>	1173	1184	1224	1165	98,4	95,2
Pracujący poszukujący innej pracy niż obecnie wykonywana <i>Seeking another job than currently performed</i>	722	578	593	572	99,0	96,5
w tym z przyczyn: <i>of which by reasons:</i>						
obawa przed utratą obecnej pracy . . . <i>afraid of losing current job</i>	19	21	49	37	176,2	75,5
poszukiwanie lepszych warunków finansowych <i>seeking better paid job</i>	424	352	339	336	95,5	99,1
2. TYGODNIOWY CZAS PRACY WEEKLY WORKING TIME	w godzinach		in hours			
Przeciętna liczba godzin przepracowanych w pracy głównej i dodatkowej <i>Average number of hours worked in the main and additional job</i>	42,4	42,1	40,5	42,1	100,0	104,0
mężczyźni <i>males</i>	45,0	44,5	42,9	44,3	99,6	103,3
kobiety <i>females</i>	39,2	39,0	37,6	39,3	100,8	104,5
Przeciętna liczba godzin przepracowanych w pracy głównej <i>Average number of hours worked in the main job</i>	41,5	41,2	39,6	41,2	100,0	104,0
według statusu zatrudnienia: <i>by status in employment:</i>						
pracownicy najemni <i>employees</i>	40,7	40,5	38,8	40,3	99,5	103,9
pracodawcy i pracujący na własny rachunek <i>employers and own-account workers</i>	46,1	45,4	43,7	45,7	100,7	104,6
pomagający członkowie rodzin <i>contributing family workers</i>	32,7	34,4	32,9	35,5	103,2	107,9
3. WOLNE MIEJSCA PRACY^a VACANCIES^a	w tysiącach		in thousands			
Ogółem Total	323	312	258	247	79,2	95,7
w sektorze publicznym <i>in public sector</i>	77	77	83	70	90,9	84,3
w sektorze prywatnym <i>in private sector</i>	246	235	175	177	75,3	101,1

^a Oferty zgłoszone do urzędów pracy w okresie kwartału; dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. *a Job advertisements (vacancies) offered to labour offices within a quarter; data of the Ministry of Labour and Social Policy.*

II. POPYT NA PRACĘ (dok.)
LABOUR DEMAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	+/- w porównaniu z +/- as compared to		
				III kwartałem 2008 3 rd quarter 2008	II kwartałem 2009 2 nd quarter 2009	
				w % in %		
1. WSKAŹNIKI ZATRUDNIENIA EMPLOYMENT RATES						
Ogółem Total	49,2	51,0	50,4	50,9	-0,1	0,5
mężczyźni males	56,9	59,4	58,4	59,2	-0,2	0,8
kobiety females	42,2	43,4	43,1	43,4	0,0	0,3
Miasta Urban areas	48,5	50,6	50,3	50,6	0,0	0,3
Wieś Rural areas	50,4	51,7	50,6	51,4	-0,3	0,8
z tego: of which:						
ludność w gospodarstwach domowych z użyt- kownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego	62,4	63,4	62,9	64,4	1,0	1,5
ludność bezrolna	40,5	42,1	41,5	42,2	0,1	0,7
Z ogółem w wieku: Of total by age:						
15–24 lat	27,0	28,4	26,6	27,0	-1,4	0,4
25–34	77,1	78,5	78,2	78,0	-0,5	-0,2
35–44	80,6	83,8	83,2	83,3	-0,5	0,1
45–59/64	56,9	59,4	58,3	59,9	0,5	1,6
60/65 lat i więcej and more	6,0	6,0	6,2	6,1	0,1	-0,1
w wieku: in the age:						
produkcyjnym (18–59/64) ^a working ^a	63,1	65,7	64,8	65,6	-0,1	0,8
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^b post-working ^b	6,0	6,0	6,2	6,1	0,1	-0,1
15–64 lata (wiek produkcyjny wg definicji Eurostat) (the working age according to the Eurostat definition)	57,8	60,0	59,3	59,9	-0,1	0,6
Według województw: By voivodships:						
dolnośląskie	47,1	48,4	48,6	47,8	-0,6	-0,8
kujawsko-pomorskie	44,9	48,0	49,0	49,1	1,1	0,1
lubelskie	52,6	51,1	49,5	52,3	1,2	2,8
lubuskie	49,1	50,9	47,0	49,2	-1,7	2,2
łódzkie	51,8	51,4	50,2	50,0	-1,4	-0,2
małopolskie	49,2	49,9	50,5	49,3	-0,6	-1,2
mazowieckie	52,1	57,5	55,6	56,7	-0,8	1,1
opolskie	46,2	47,8	47,0	48,9	1,1	1,9
podkarpackie	49,2	51,3	51,0	52,5	1,2	1,5
podlaskie	49,9	52,5	51,2	52,3	-0,2	1,1
pomorskie	47,9	49,9	48,1	48,5	-1,4	0,4
śląskie	48,1	48,8	49,4	48,7	-0,1	-0,7
świętokrzyskie	50,9	51,8	48,9	49,5	-2,3	0,6
warmińsko-mazurskie	48,1	48,2	48,2	48,0	-0,2	-0,2
wielkopolskie	49,8	52,5	52,0	53,5	1,0	1,5
zachodniopomorskie	43,2	44,8	47,6	48,3	3,5	0,7
Według poziomu wykształcenia: By level of education:						
wyższe tertiary	74,9	76,3	78,4	76,3	0,0	-2,1
policealne i średnie zawodowe	61,4	62,5	61,1	61,5	-1,0	0,4
średnie ogólnokształcące general secondary	38,6	41,9	41,1	42,0	0,1	0,9
zasadnicze zawodowe basic vocational	58,1	60,5	58,6	58,9	-1,6	0,3
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podsta- wowe	18,7	18,9	17,2	18,3	-0,6	1,1

a 18–59 lat dla kobiet, 18–64 lata dla mężczyzn. a Women aged 18–59, men aged 18–64.

b 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn. b Women aged 60 and more, men aged 65 and more.

III. BEZROBOCIE^a
UNEMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100	II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100	
1. BEZROBOTNI UNEMPLOYED	w tysiącach in thousands					
Ogółem Total	1531	1132	1355	1404	124,0	103,6
mężczyźni males	774	530	705	728	137,4	103,3
kobiety females	757	603	650	676	112,1	104,0
Miasta Urban areas	1001	705	837	873	123,8	104,3
Wieś Rural areas	530	427	518	532	124,6	102,7
Według metod poszukiwania pracy By methods of a job searching						
poprzez biuro pracy through labour offices	1143	810	1005	1033	127,5	102,8
zamieszczanie, odpowiadanie na ogłoszenia placing or answering job advertisements	513	386	486	537	139,1	110,5
poprzez krewnych i znajomych through relatives and friends	1262	893	1074	1144	128,1	106,5
bezpośrednio w zakładzie pracy direct contact with employers	924	679	855	886	130,5	103,6
podjęcie starań o zorganizowanie własnego miejsca pracy making efforts to become self-employed	35	33	52	45	136,4	86,5
Według czasu poszukiwania pracy^b By duration of job search^b						
6 miesięcy i mniej months and less	574	599	735	719	120,0	97,8
7–12	269	208	289	316	151,9	109,3
13 miesięcy i więcej months and more	689	326	331	370	113,5	111,8
Przeciętny czas poszukiwania pracy^b Average duration of job search^b	w miesiącach in months					
ogółem total	x	12,0	11,1	11,1	92,5	100,0
mężczyźni males	x	11,7	10,6	10,7	91,5	100,9
kobiety females	x	12,4	11,6	11,6	93,5	100,0
Z ogółem: Of total:	w tysiącach in thousands					
oczekujący na rozpoczęcie pracy ^c the expecting for job beginning ^c	52	53	71	63	118,9	88,7
zarejestrowani w urzędzie pracy jako bezrobotni registered in labour offices as unemployed	1063	719	911	928	129,1	101,9
w tym: of which:						
pobierający zasiłek dla bezrobotnych the unemployed receiving unemployment be- nefit	120	110	218	221	200,9	101,4

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. ^a Labour Force Survey data. ^b Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te, nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich. ^b Since the first quarter of 2008, the duration of job search has been calculated since the moment of ending the break in a job search providing that it happened and lasted at least 4 weeks. Therefore these data are not comparable with the results of the previous years.

^c Patrz uwagi na str. 1. ^c See notes page 1.

III. BEZROBOCIE^a (cd.)
UNEMPLOYMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100		II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100
	w tysiącach in thousands					
2. ŹRÓDŁA REKRUTACJI BEZROBOTNYCH SOURCES OF UNEMPLOYMENT						
Stracili pracę Job losers						
ogółem total	458	374	624	633	169,3	101,4
mężczyźni males	244	192	363	355	184,9	97,8
kobiety females	214	182	261	278	152,7	106,5
Zrezygnowali z pracy Job leavers						
ogółem total	118	117	87	78	66,7	89,7
mężczyźni males	68	67	46	41	61,2	89,1
kobiety females	50	50	41	37	74,0	90,2
Powracają do pracy po przerwie (reaktywizujący się)						
Re-entrants						
ogółem total	603	407	420	401	98,5	95,5
mężczyźni males	291	166	177	182	109,6	102,8
kobiety females	312	242	243	219	90,5	90,1
Podejmują pracę po raz pierwszy (aktywizujący się)						
New entrants						
ogółem total	351	234	225	292	124,8	129,8
w tym absolwenci of which school leavers	144	117	99	183	156,4	184,8
mężczyźni males	170	105	119	150	142,9	126,1
kobiety females	181	128	105	142	110,9	135,2
3. BEZROBOTNI UPRZEDNIO PRACUJĄCY ^b UNEMPLOYED PREVIOUSLY EMPLOYED ^b						
Ogółem Total	1180	899	1131	1112	123,7	98,3
w tym: of which:						
Według sektorów ekonomicznych ostatniego miejsca pracy ^b						
By economic sectors of the last job ^b						
rolniczy ^c agricultural ^c	32	28	25	24	85,7	96,0
przemysłowy ^c industrial ^c	357	262	432	396	151,1	91,7
usługowy ^c services ^c	530	434	497	516	118,9	103,8
w tym: of which:						
edukacja ^c education ^c	39	36	27	33	91,7	122,2
opieka zdrowotna i pomoc społeczna ^c . . human health and social work activities ^c	28	28	37	28	100,0	75,7
Według sektorów własności:						
By sectors of ownership:						
publiczny public	211	158	155	177	112,0	114,2
prywatny private	707	568	799	760	133,8	95,1

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. ^a Labour Force Survey data.

^b Patrz uwagi na str. 12. ^b See notes page 12.

^c Dane za II kwartał 2008 r. uległy zmianie w stosunku do poprzednio publikowanych. ^c Data of the 2nd quarter of the 2008 have been changed as compared to the previously published.

III. BEZROBOCIE^a (dok.)
UNEMPLOYMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	+/- w porównaniu z +/- as compared to		
				III kwartałem 2008 3 rd quarter 2008	II kwartałem 2009 2 nd quarter 2009	
				w % in %		
4. STOPA BEZROBOCIA UNEMPLOYMENT RATE						
Ogółem Total	9,0	6,6	7,9	8,1	1,5	0,2
mężczyźni males	8,4	5,7	7,5	7,6	1,9	0,1
kobiety females	9,8	7,8	8,4	8,6	0,8	0,2
Miasta Urban areas	9,6	6,7	7,9	8,1	1,4	0,2
Wieś Rural areas	8,2	6,5	7,9	8,0	1,5	0,1
z tego: of which:						
ludność w gospodarstwach domowych z użytko- wnikiem indywidualnego gospodarstwa rol- nego	4,3	3,8	4,6	4,3	0,5	-0,3
ludność bezrolna	12,7	9,6	11,3	11,6	2,0	0,3
Z ogółem w wieku: Of total by age:						
15-24 lat	20,7	16,1	19,1	21,8	5,7	2,7
25-34	8,8	7,2	7,9	7,9	0,7	0,0
35-44	6,7	4,6	5,7	5,9	1,3	0,2
45 lat i więcej and more	7,1	4,7	6,2	5,8	1,1	-0,4
w wieku: in the age:						
produkcyjnym (18-59/64) ^b working ^b	9,2	6,7	8,0	8,2	1,5	0,2
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) ^c post-working ^c	1,6	1,4	2,1	x	x	x
15-64 lata (wiek produkcyjny wg definicji Eurostat) (the working age according to the Eurostat definition)	9,1	6,7	8,0	8,2	1,5	0,2
Według województw: By voivodships:						
dolnośląskie	11,6	8,8	9,6	10,8	2,0	1,2
kujawsko-pomorskie	11,4	9,4	10,6	11,2	1,8	0,6
lubelskie	9,2	9,0	8,4	9,7	0,7	1,3
lubuskie	8,8	6,0	10,6	9,8	3,8	-0,8
łódzkie	7,3	5,9	6,9	8,4	2,5	1,5
małopolskie	8,3	5,8	8,1	8,3	2,5	0,2
mazowieckie	9,6	4,4	5,2	5,2	0,8	0,0
opolskie	8,6	5,3	11,2	9,6	4,3	-1,6
podkarpackie	9,7	7,9	10,2	9,6	1,7	-0,6
podlaskie	8,4	5,2	7,1	6,5	1,3	-0,6
pomorskie	8,2	4,9	5,8	7,0	2,1	1,2
śląskie	7,1	6,8	6,3	7,1	0,3	0,8
świętokrzyskie	10,9	8,3	11,0	9,4	1,1	-1,6
warmińsko-mazurskie	8,3	6,0	8,8	7,8	1,8	-1,0
wielkopolskie	8,6	6,1	7,5	6,7	0,6	-0,8
zachodniopomorskie	10,4	9,5	10,3	9,3	-0,2	-1,0
Według poziomu wykształcenia: By level of education:						
wyższe tertiary	4,7	4,0	3,6	4,8	0,8	1,2
policealne i średnie zawodowe	7,9	5,9	7,0	7,4	1,5	0,4
średnie ogólnokształcące general secondary	12,9	9,1	11,3	10,4	1,3	-0,9
zasadnicze zawodowe basic vocational	10,1	7,3	9,2	9,0	1,7	-0,2
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podsta- wowe	14,9	10,2	14,3	13,5	3,3	-0,8

a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. a Labour Force Survey data.

b 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn. b Women aged 18-59, men aged 18-64.

c 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn. c Women aged 60 and more, men aged 65 and more.

IV. BEZROBOCIE REJESTROWANE^a
REGISTERED UNEMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100	II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100	
1. BEZROBOTNI stan w końcu kwartału <i>UNEMPLOYED as of the end of a quarter</i>	w tysiącach		in thousands			
Ogółem <i>Total</i>	1778	1377	1659	1716	124,6	103,4
mężczyźni <i>males</i>	719	563	791	808	143,5	102,1
kobiety <i>females</i>	1059	814	868	908	111,5	104,6
2. PŁYNNOŚĆ BEZROBOTNYCH w okresie kwartału <i>INFLOW AND OUTFLOW during a quarter</i>						
Napływ (nowo zarejestrowani) <i>Inflow (newly registered)</i>						
ogółem <i>total</i>	653	645	662	792	122,8	119,6
mężczyźni <i>males</i>	299	292	348	389	133,2	111,8
kobiety <i>females</i>	354	353	314	403	114,2	128,3
z ogółem zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy <i>of total dismissals for reasons connected with the activities of the establishment</i>	9	10	24	26	260,0	108,3
mężczyźni <i>males</i>	4	4	13	14	350,0	107,7
kobiety <i>females</i>	5	6	11	12	200,0	109,1
dotychczas nie pracujący <i>previously not employed</i>	210	194	173	222	114,4	128,3
mężczyźni <i>males</i>	82	74	76	97	131,1	127,6
kobiety <i>females</i>	128	120	97	125	104,2	128,9
powracający do rejestracji <i>re-entrants to unemployment rolls</i>	506	497	502	587	118,1	116,9
mężczyźni <i>males</i>	238	229	266	285	124,5	107,1
kobiety <i>females</i>	268	268	236	302	112,7	128,0
Odpiływ (wyrejestrowani) <i>Outflow (with drawn from registers)</i>						
ogółem <i>total</i>	770	724	762	735	101,5	96,5
mężczyźni <i>males</i>	367	328	402	371	113,1	92,3
kobiety <i>females</i>	403	396	360	364	91,9	101,1
z ogółem: <i>of total:</i>						
bezrobotni, którzy podjęli pracę <i>unemployed persons who received job</i>	306	261	286	276	105,7	96,5
mężczyźni <i>males</i>	145	121	159	139	114,9	87,4
kobiety <i>females</i>	161	140	127	137	97,9	107,9
3. STOPA BEZROBOCIA stan w końcu kwartału <i>UNEMPLOYMENT RATE as of the end of a quarter</i>	w %		in %			
Ogółem^b <i>Total^b</i>	11,6	8,9	10,6	10,9	x	x

^a Dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. ^a Data of the Ministry of Labour and Social Policy.

^b Patrz uwagi na str. 12. ^b See notes page 12.

V. LUDNOŚĆ BIERNA ZAWODOWO^a
ECONOMICALLY INACTIVE POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100	II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100	
1. BIERNI ZAWODOWO ECONOMICALLY INACTIVE PERSONS	w tysiącach in thousands					
Ogółem Total	14405	14231	14253	14049	98,7	98,6
mężczyźni males	5639	5494	5492	5357	97,5	97,5
kobiety females	8766	8737	8761	8691	99,5	99,2
Miasta Urban areas	9075	8927	8870	8758	98,1	98,7
Wieś Rural areas	5330	5304	5383	5291	99,8	98,3
Z ogółem w wieku: Of total by age:						
15–24 lat	3689	3552	3520	3396	95,6	96,5
25–34	903	916	905	928	101,3	102,5
35–44	648	582	565	556	95,5	98,4
45–59/64	3525	3438	3457	3324	96,7	96,2
60/65 lat i więcej and more	5639	5744	5806	5844	101,7	100,7
w wieku: in the age:						
przedprodukcyjnym (15–17) pre-working	1511	1473	1426	1404	95,3	98,5
produkcyjnym (18–59/64) working	7255	7015	7021	6800	96,9	96,9
poprodukcyjnym (60/65 i więcej) post-working	5639	5744	5806	5844	101,7	100,7
15–64 lata (wiek produkcyjny wg definicji Eurostat) (the working age according to the Eurostat definition)	9563	9367	9380	9175	98,0	97,8
Wybrane przyczyny bierności zawodowej Selected reasons of inactivity						
osoby poszukujące pracy, ale niegotowe do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym	90	70	65	68	97,1	104,6
job seekers, but were not ready to start a job within two weeks after the reference week						
zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy	504	378	413	395	104,5	95,6
discouragement caused by inefficiency of job seeking						
nauka, uzupełnianie kwalifikacji	3333	3250	3292	3129	96,3	95,0
education, training						
obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu	1546	1602	1579	1578	98,5	99,9
family and household responsibilities						
emerytura	5757	6014	6219	6312	105,0	101,5
retirement						
choroba, niesprawność	2524	2364	2184	2090	88,4	95,7
illness, disability						
Według poziomu wykształcenia: By level of education:						
wyższe tertiary	983	1001	972	1068	106,7	109,9
policealne i średnie zawodowe	2481	2415	2444	2409	99,8	98,6
post-secondary and vocational secondary						
średnie ogólnokształcące general secondary	1842	1787	1737	1765	98,8	101,6
zasadnicze zawodowe basic vocational	2827	2813	2869	2830	100,6	98,6
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	6272	6215	6230	5977	96,2	95,9
lower secondary, primary and incomplete primary						
2. LICZBA NIEPRACUJĄCYCH^b NA 1000 OSÓB PRACUJĄCYCH THE NUMBER OF PERSONS NOT EMPLOYED^b PER 1000 EMPLOYED PERSONS	w osobach in persons					
Ogółem Total	1033	961	985	964	x	x
mężczyźni males	757	683	711	689	x	x
kobiety females	1368	1304	1319	1303	x	x
Miasta Urban areas	1064	977	990	976	x	x
Wieś Rural areas	983	934	977	945	x	x

^a Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. ^a Labour Force Survey data.

^b Łącznie z bezrobotnymi. ^b Including unemployed.

VI. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY (stan w końcu kwartału) REPORTED TERMINATIONS FOR COMPANY REASONS (as of the end of a quarter)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009			
	III kwartał 3 rd quarter	II kwartał 2 nd quarter	III kwartał 3 rd quarter	III kwartał 2008=100 3 rd quarter 2008=100	II kwartał 2009=100 2 nd quarter 2009=100	
Liczba zakładów	133	236	474	551	233,5	116,2
<i>Number of establishments</i>						
z tego: <i>of which:</i>						
sektor publiczny <i>public sector</i>	31	56	105	158	282,1	150,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	102	180	369	393	218,3	106,5
Liczba osób (w tys.)	6	15	29	41	273,3	141,4
<i>Number of persons (in thous.)</i>						
z tego: <i>of which:</i>						
sektor publiczny <i>public sector</i>	1	1	5	15	1500,0	300,0
sektor prywatny <i>private sector</i>	5	14	24	26	185,7	108,3

UWAGI DO TABLIC

Tablice I—III i V zawierają informacje pochodzące z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, zaś tablice II pkt. 3, IV i VI — dane powiatowych urzędów pracy.

W tablicach I—III: **współczynnik aktywności zawodowej** obliczony został jako udział ludności aktywnej zawodowo (pracującej i bezrobotnej) w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej; **wskaźnik zatrudnienia** oznacza udział osób pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej; **stopa bezrobocia** obliczona została jako udział bezrobotnych w ludności aktywnej zawodowo; dla ludności zamieszkałej na wsi zastosowano dodatkowe kryterium użytkowania indywidualnego gospodarstwa rolnego — ludność wiejska została podzielona na dwie subpopulacje: ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego i ludność bezrolną (zamieszkałą w gospodarstwach domowych bez użytkownika indywidualnego gospodarstwa rolnego).

W tablicach zawierających podział zbiorowości według wieku wyodrębniono osoby w wieku produkcyjnym według definicji stosowanej w polskiej statystyce (mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat) oraz według definicji Eurostatu (osoby w wieku 15—64 lata).

W tablicach II i III zaprezentowano dane w podziale na **trzy sektory ekonomiczne**: rolniczy, przemysłowy i usługowy. **Od I kwartału 2008 r. dane opracowywane są w oparciu o PKD — 2007.** Sektor rolniczy obejmuje sekcje: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; **sektor przemysłowy**: Górnictwo i wydobywanie; Przetwórstwo przemysłowe; Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; Budownictwo; **sektor usługowy** — pozostałe sekcje. Dane nie obejmują nieustalonego rodzaju działalności. W związku ze zmianą klasyfikacji PKD dane od I kwartału 2008 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami z poprzednich lat.

W tablicy III w części dotyczącej bezrobotnych według metod poszukiwania pracy dane nie sumują się na ogółem, ponieważ jedna osoba mogła wymienić więcej niż jedną metodę poszukiwania pracy. Natomiast w części dotyczącej zbiorowości bezrobotnych uprzednio pracujących, ponieważ informacje o przeszłości zawodowej nie dotyczą osób, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat lub dłużej.

Stopa bezrobocia w tablicy IV pkt 3 obliczona została analogicznie jak w tablicy III, tj. jako udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 metodą pełną. Dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy (tablica VI) jest to w razie konieczności rozwiązanie przez pracodawcę zatrudnienia z pracownikami w okresie nie przekraczającym 30 dni, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90 z 2003 r., poz. 844, z późniejszymi zmianami).

W niektórych tablicach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „OGÓŁEM”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania aktywności ekonomicznej ludności.

COMMENTS TO TABLES

Tables I—III and V include information from the Labour Force Survey, while tables II part 3, IV and VI — data from powiats labour offices.

In tables I—III: **activity rate** was calculated as the share of the economically active population (both: employed and unemployed) in the total number of population at the age 15 years and more; **employment rate** means the share of the employed in population at the age 15 and more; **unemployment rate** was calculated as the share of the unemployed in the economically active population; for the rural population additional criteria were applied depending on holding of a farm — rural population was divided into two sub-populations: population with a holder of a farm and population without agricultural land (in households without a holder of a farm).

In tables containing division of population by age, persons of working age are separated according to the definition used in Polish statistics (men aged 18—64 and women aged 18—59) and Eurostat's definition (persons aged 15—64).

In tables II and III are presented data divided into **three economic sectors**: agricultural, industrial and service. **Since the first quarter of 2008, the data are presented according to the NACE 2007.** **Agricultural sector** includes sections: Agriculture, forestry and fishing; **Industrial sector** includes sections: Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air conditioning; Water supply; sewerage, waste management, Construction; **Services sector** — other sections. The data do not include activities of non-specified type. Due to a change in the NACE Classification, the data since the first quarter of 2008 are not fully comparable to the results of the previous years.

In table III in the part regarding the unemployed by methods of job seeking, data may not sum up to the total figure as a single person could mention more than one method of job seeking.

In the part referring to the unemployed previously working the sum of the unemployed by economic sectors and ownership sectors is lower than the total number of the unemployed previously working. Information on previous work experience did not embrace persons with a break in employment lasting 8 years or longer.

Unemployment rate in table IV part 3 was calculated in the same way as in table III, i.e. as the participation of the unemployed registered in labour offices in the economically active population.

Registered unemployment rate in given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of economically active civilian population) estimated on the basis of the National Census on Population and Dwellings 2002 and the Agricultural Census 2002. Data are not fully comparable with the data for the previous years.

Reported terminations for company reasons (table VI) is in case of a necessity a dissolving of the employment contract with employees by the employer in a period not exceeding 30 days, according to the provisions of the Law of 13 March 2003 on Particular Rules of Dissolving Contracts Because of Reasons Not Related to the Employees (Journal of Law No. 90 of 2003, item 844, with later amendments).

In some tables the sums of data may vary from the figures in position "TOTAL". It results from rounding up the figures in the sums during generalization of the results of the Labour Force Survey.